

*The Memory of the Descendants
Паметта на поколенията*

ПРОФ. Д-Р ЕЛКА ПЕТРОВА

Има личности, в сиянието на които се оглеждат цяла плеада последователи, възпитаници, колеги; има личности, без които животът става по беден, дните по-еднообразни, защото в сърцето остава празно място.

Такава личност е професор, доктор на педагогическите науки Елка Петрова – най-големият ерудит в областта на предучилищното възпитание, учен с международно значение.

Дълги години ще свеждаме глави пред нейната обаятелна личност, с искрена признателност ще си спомняме свидните срещи и значимите следи, които е оставила след себе си. Защото тя беше наш пътеводител в професионалното ни израстване.

С какво се откроява и извисява личността на проф. Петрова? И с какво ще я запомним? С нейния неоспорим талант да бъде винаги водеща, най-изявената в сферата на предучилищното възпитание, да бъде най-ценната ни учителка, след която ние вървахме и се учихме. И се прекланяме пред НЕЯ – дръзновената, творчески устремената към новото, доброто и справедливостта в живота.

Тя ни покоряваше със своята удивителна способност да бъде винаги актуална в научното поприще, да подтиква колегите към творчески търсения и изяви на научни форуми.

Професионалната ѝ осведоменост за развитието на педагогическата, психологическата и методическата наука я поставяше винаги на предни позиции в световен мащаб. Това обяснява и интереса към нея – множеството покани за участие в научни форуми по света (Германия, Франция, Дания, Канада, Русия, Чехия, Полша, Унгария, Румъния, Испания, Грузия, Армения, Ирак и други). Тя заразяваше аудиториите не само с новаторските си виждания и научна компетентност – тя имаше собствени позиции, които авторитетно и категорично отстояваше.

Години на търсения трасират дългия ѝ път към успеха. Тръгнала от учителската професия като гимназиална учителка по руски език, институтски

преподавател във Враца и София, старши преподавател в СУ „Св. Климент Охридски“, тя достига до професорско поприще, което я извежда като гост-лектор на престижни университети в повече от двадесет страни.

И уважението към проф. Петрова не е случайно. От 1968 год. е доцент в Софийския университет, през 1975 год. защитава докторска дисертация. След 2 години вече е професор. Елка Петрова е първата жена у нас професор по педагогика и доктор на науките в областта на обществените науки. Тя е и първият професор по предучилищно възпитание. Автор на първите учебници по предучилищна педагогика и методика. Основава Катедра по предучилищна педагогика в Софийския университет и е дългогодишен неин ръководител.

Проф. Петрова създава списанието „Предучилищно възпитание“ и е главен редактор повече от 40 години.

През 2005 г. е удостоена със званието „Почетен член на ОМЕР“ и е първата жена у нас, получила престижната титла „Doctor Honoris causa“.

Оценена е високо нейната продуктивна и творческа дейност. В продължение на 50 години публикува оригинални разработки (над 350), свързани с методологията на педагогическия процес и развитието на детската личност.

След дългогодишна експериментална дейност разработва научно обоснована концепция за социално-психологическата готовност на децата за училище. В тази връзка изследва закономерностите, определящи своеобразието на педагогическия процес, подготвящ адаптацията на децата в училищни условия.

Нейна е заслугата да се търси диалектическа връзка на основните дейности игра – учение – труд и създава нова система за възпитателната работа с децата.

За значимата ѝ научна дейност са получени над 20 отзива от чужбина, оценяващи приносите ѝ, които я определят като доайен на предучилищното възпитание.

Със своите идеи и оригинални виждания е подкрепяла над 46 аспиранти, защитили интересни проблеми в дисертационни трудове.

Тя стана символ за просперитет в научното познание.

Непреходното научно дело на проф. Петрова, широкомащабно и убедително, е оценявано с високи правителствени награди. Тя е носител и на званието „Заслужил деятел на образованието“.

Доброжелателна и толерантна, вискателна към себе си, тя се превърна в мерило за достойно извървян път. Остана неподвластна на времето, то не ѝ отне ерудицията, творческия полет на мисълта, чувството за справедливост. Дълго горя пламъкът на доброто ѝ сърце, от което извираше много обич към науката и хората. Това обяснява защо всички, докоснали се до благородната ѝ личност, остават нейни длъжници.

В съзнанието ни тя се запечатва като висок пример за отстояване на светлото начало в живота, за утвърждаване на морални качества и ценности.

И се питаме: откъде идва тази сила на духа ? Може би от желанието ѝ светът да стане по-добър и по-хубав. Свят, в който децата да растат щастливи.

Нейната сила бе в пътя, който си избра, осмисляйки професионализма си като жизнена потребност. Това обяснява особеното излъчване на проф. Елка Петрова, еманацията на духа ѝ, устремен към доброто и красивото в живота.

Тя беше невероятен човек!

Да сведем глави в преклонение и радост, че бяхме озарени от нейната необикновена личност!

ДА ОСТАНЕ ЖИВО ДЕЛОТО Ъ И СВЕТЛА ПЕМЕТТА Ъ!

Доц. д-р Златка Петрова

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЦЕНТР ГУМАННОЙ ПЕДАГОГИКИ

Тринадцатых Международных Педагогических Чтений
март 2014 года, Тбилиси, Грузия